

PEKINGAS: CHRUSČEVO VIETA -- ŠIUKŠLYNE

BRAZILIJAI GRESIA ADMIROLŲ MAISTAS

Rikalauja nubausti jūrininkų, marinų kiršintojus

RIO DE JANEIRO. — Prezidentui Goulartui likvdavus karo laivyno jūrininkų ir marinų maištą, 2,000 laivyno karininkų, jų tarpe 30 admiralų, pasiuntę naktį pas naująjį laivyno ministrą adm. Paulo Cunha Rodriguez delegaciją su ultimatumu. Iki ant-radienio nubausti jūrininkų, marinų kurstytojus, agitatorius ir maištą. Jei ultimatumo neišpildys, sukilsią admiralai, karininkai prieš "Brazilijos komunistinimą".

Prez. Goulart praėitą savaitę galį įsakė pirma suimti, paskui paleisti apie 1,500 jūrininkų ir marinų, kurie buvo su komunistais užėmę jų vadovaujamos metalo darbininkų unijos 7 aukštų namus ir išsėdėjo 40 valandų, reikalaujami teisių balsuoti, būti renkiamiems ir organizuotiems draugijai, sąjungai. Komunistų agitatoriai sakė jiems ugnin-gas kalbas.

Karininkai grąšina sukilimu

"Mes esame pasiryžę priešintis šalies komunistinimui visomis turimomis priemonėmis", įspėjo tie 30 admiralų savo ministrą. Jų tvirtinimu, didžioji dalį karininkų eina su jais.

Admiralai suaukė šeštadienio vakarą j laivyno klubą laisvus nuo tarnybos karininkus. Susirinkimo tikslas buvo įspėti prezidentą Goulart ir jo naujai pasirinktąjį laivyno ministrą Rodriguez vietoj admiralą Borgos de Souza, kuris pasitraukė protestuodamas prieš prezidento įsakymą nubausti laivyno agitatorių. Laivyno admiralų ir karininkų delegacija su ultimatumu atvyko pas ministrą Rodriguez 3 val. nakties.

Kritikuoja prezidentą

Laivyno karininkų susirinkime buvo suredaguotas atsisaukimas j tautą prieš prezidento Goularto "krypinimą j kairę". Karininkai davė priesaiką saugoti šalį nuo sukommunistinimo. Laivyno vadai skundėsi susirinkime, kad jie nebegalės išlaikyti drausmės, jei aukščiausioji vadovybė (prezidentas) neleis baus-ti maištininkų. Deryboms tarp prezidento ir suimtųjų laivyno maištininkų dėl jų paleidimo tarpininkavo darbininkų unijų federacija, kurios dauguma vadų yra komunistai.

Goulart įsistiprinęs valdžioj

Prez. Goulart nemaža savo priešininkų kariuomenę perkėlė j štabus, raštines ir pasisten-gė palkų, divizijų vadus pakeisti su palankiais kariškiais.

Nori pakeisti respublikos konstituciją

Praeitais metais jis išgavo kongreso pritarimą paskelbti plebiscitą dėl prezidentinės sistemos (kaip JAV) grąžinimo vietoj neseniai įvestos parlamentinės sistemos (kaip Anglijoj). Tauta pareikalavo grąžinti senąją sistemą, suteikti didelę galią prezidentui kaip respublikos ir kartu vyriausybės galvai.

IŠ VISO PASAULIO

Edgar Faure pas Chrusčevą

MASKVA. — Nikita Chrusčevas, prieš išvažiuodamas j Budapeštą, šeštadienį susitiko su buvusiu Prancūzijos ministru pirmininku Edgar Faure. Jų dviejų pasikalbėjimas užtruko dvi valandas. Kadangi Faure buvo Pekinge prieš Prancūzijai paskelbiant pripažinimą komunistinėms Kinijos valdžiai, jis dabar laikomas de Gaulle specialiu, bet neoficialiu pasiuntiniu. Expremjeras visa tai neigia.

Karalius Saud nebeteko valdžios

BEIRUTAS, Libanas. — So-sto ipėdinis ir premjeras Faisal buvo suaukęs karališkų rūmų narius, religinius patriarchus ir tautelių vadus išpsrėsti jo ginčą su pusiau aklu karalium Saud. Laimėjo Faisal. Karalius Saud pasilaikys tik vardą, o visa valdžia bus perleista kronprincui Faisalui. Jis neprimė susrinkusių raginimo tuoj pačiam karūnotis. Karalius Saud artimiausiu laiku išvažiuos j užsienį neva gydytis, ir nebeįrįs. Su juo išvažiuos ir tie rūmų nariai, kurie priešinosi Faisalo ambicijoms pasidaryti vyriausiu valdovu.

Olandai reikalingi Indonezijai

DŽAKARTA, Indonezija. — Sankybiai tarp olandų, buvusių Rytų Indijos kolonijų valdytojų ir Indonezijos, susikūrusios iš šių kolonijų, pradeda gerėti. Indonezijos sostinės gatvėse, viešbučiuose vis dažniau galima išgirsti olandiškai kalbant. Neap-kykantis metais, po Indonezijos nepriklausomybės paskelbimo, likę olandai nedrįsdavo viešai rodytis. Sankykių pagerėjimą rodo Indonezijos užsienio reikalų ministerio Subandrio planuojama kelionė j Olandiją.

Jugoslavų streikas

Darbininkų problemos vis dar neišspręstos, sako komunistai

BELGRADAS, Jugoslavija. — Tito valdžia neseniai buvo priversta paskelbti, kad ji suteikia teisę darbininkams streikuoti. Netrukus prasidėjo Slovenijoj (vienoj iš kelių Jugoslavijos dalių valstybių) streikas dėl didesnio atlyginimo.

Komunistų partijos vyriausias organas Borba sekmadienį išspausdino Slovenijos komunistų vado Mihos Marinkos (komunistų partijos centro k-to nario) kalbą. Streikas rodo, ką galvojo darbininkai — kad jų problema dar nėra išspręstos, pripažino kalboj slovėnų komunistų vadas.

• Pietų Korėjos studentai aršiomis, kruvinomis demonstracijomis priverė vyriausybę atšaukti iš Tokijo delegaciją, kuri buvo išsiųsta tartis dėl diplomatinų santykių užmezgimo.

Anchorage po žemės drebėjimo. — Kareiviai patuliuoja po žemės drebėjimo Aliaskos didžiojo miesto Anchorage (100,000 gyventojų) gatvėmis.

TURKIJA GRASO IŠTREMTI 10,000 GRAIKŲ

Šūviai drumsčia Kipro taiką, saugomą Jungtinių Tautų

ANKARA, Turkija. — Jei per 6 mėnesius nebus galima susitarti su Graikijos vyriausybė dėl taikingo sugyvenimo Kipro saloj, iš Turkijos bus išremti graikai, kurių esama apie 10,000. Šitokį grasinimą sekmadienį paskelbė Turkijos vidaus reikalų ministeris Orhan Oztrak.

Tarp Turkijos ir Graikijos veikia 1930 metų sutartis, kuri garantuoja graikams privilegijuotą padėtį Turkijoj. Nuo tolimesnės eigos Kipro saloj pareis Turkijos valdžios nusistatymas dėl minėtos sutarties, kurią dabartinėmis aplinkybėmis Ankaros valdžia norėtų lapkričio mėnesį nutraukti.

Graikai verčiasi Turkijoj, kaip ir kitose Oriento šalyse, daugiausia prekyba. Jų turtas Turkijoj vertinamas \$0.5 bil.

Nežiūrint Turkijos pilietybės, graikai, pagauti remiant Kipro salose graikus, tremiami iš krašto. Turų valdžios agentai budriai seka, ar graikai nesiunčia pinigų paremti savo tautiečių kovą prieš turkus Kipro respublikėlėj.

Kipro saloj aidi šūviai

Velykų dieną Kipro saloj nuaidėjo pirmieji šūviai po Jungtinių Tautų taikos armijos pareigų perėmimo penktadienį. Šiaurinėje daly graikai perovė turką. Vakariniam pakrašty Kowoklia kaime anglų kareiviai, priklausą dabar JT taikos armijai, išskyrė besimušančius graikus su turkais.

Pirmadienį buvo girdėtis dar stipresnis susišaudymas Nikosijos, Kipro sostinės, pakraščiuose. JT taikos armijos kareiviai (anglai ir kanadiečiai) po pusantros valandos mūšį likvidavo.

Stumia turkus iš valdžios

Kipro salos graikai yra nusistatę, padedant Graikijai, paimti visą valdžią j savo rankas. Užvaldžius vieniems salą, padarytų turkams gyvenimą tokį sunkų, kad jie patys išbėgiotų. Po to Kiprą būtų galima prijungti prie Graikijos. Saloj gyvena 400,000 graikų ir 100,000 turkų.

Šio tikslo ateity siekiant, Kipro prezidentas Makarios išvarė 2 turkų ministrus iš respublikėlės valdžios, kas yra aiškus tarptautinės sutarties laužymas.

Pagal sutartį trys Kipro ministrai turi būti turkai. Naujų ministrų priėmimas turi būti atliktas susitarus su turkų vadu, viceprezidentu Dr. Kutchuk. Prez. Makarios jau pašalino du turkus, tarp jų gynybos minist-

Amerika mokės P. Vietnamai \$50 mil. per metus daugiau

Remia generolo Khanho planą pašaukti dar 50,000 kareivių

WASHINGTONAS, D. C. — Amerika sutinka padidinti Pietų Vietnamui finansinę paramą, kad jis galėtų pašaukti j kariuomenę dar 50,000 vyrų, juos apmokyti ir apginkluoti.

Gynybos sekretorius McNamara sekmadienį suteikė pasikalbėjimą NBC televizijos korespondentui išdėstyti vyriausybės galvojimą po apsilankymo Pietų Vietname šio mėnesio pradžioj.

Per metus JAV mokės Pietų Vietnamui \$50 mil. daugiau, beveik milijoną dolerių per savaitę. Neskaitant šių sumų, JAV duoda per metus \$500 mil. apie 15,000 Amerikos kariuomenės ekspertų, technikų padeda vietnamiečiams kariauti, apmokyti naujokus.

Gal būt, kad maža dalis amerikiečių galės grįžti namo šiais metais. Bet tie, kurie yra paskirti batalionų, pulkų patarėjais, liks, kol bus susidorota su komunistų partizanais, pasakojų gynybos sekretorius.

• Kalifornijos aukštasis teismas paliepė valstybės sekretoriui (republikonui) įtraukti buvusį Baltųjų Rūmų spaudos sekretorių Pierre Salinger kaip demokratų kandidatą j senatą.

VELIAUSIOS ŽINIOS

• Po trijų sunkių operacijų per 3 savaites gen. MacArthur rodo šokių tokių stiprėjimų žymių, bet teikia gydytojams naują susirūpinimą, nustačius, kad po inksto pagydymo buvo rasta skilvy žaizdų.

• Izvestija, tęsdama savo valdžios temą, kad nenuštieji kovo 10 dieną virš Rytų Vokietijos Amerikos lakūnai skrido šnipinėti, rašo, jog foto aparatai buvo užvesti fotografavimui.

• Per žemės drebėjimą Aliaskoj ir pakilius potvynį Amerikos Pacifiko pakraščiuose žuvo 104 žmonės ir 55 žmonės buvo sužeisti.

• Astronautas John Glenn pasitraukė iš demokratų kandidatų j senatą rungtynių. Jis vis dar guli Sant Antonio ligoninėj po nelaimingo atsitikimo savo bute Ohio valstybėj praėitą mėnesį. Virsdamas vonioj, jis sutrenkė smegenis.

• Sovietų spauda rašo apie potvynius Vakarų Ukrainoj, išsiliejus Dono upei. 7,000 šeimų buvo išgabenta iš Doneco srities j saugesnes vietas.

Nuteisė Diemo pareigūną

HUE, Pietų Vietnamas. — Phan Quang Dong, 36 metų, buvęs prezidento Diemo laikais dideliu viršininku saugumo policijoj, buvo nuteistas mirties bausme už žmonių žudymą ir kankinimą per tardymus. Netrukus bus teisiamas Diemo brolis Ngo Dinh Can, buvęs Pietų Vietnamo vidurinės teritorijos valdytojas.

Jis buvo pabėgęs j JAV konsulatą prašyti politinio pabėgėlio prieglobsčio, bet buvo perduotas revoliucinei valdžiai.

• Jis buvo pabėgęs j JAV konsulatą prašyti politinio pabėgėlio prieglobsčio, bet buvo perduotas revoliucinei valdžiai.

• Faktiškoji jėga yra pavesta vidaus reikalų ministeriui graikui P. Georgiadzis. Jo valdžioj yra 40,000 ginkluotų graikų. Jis laikomas ir faktiškoju gynybos ministru.

KINIJOS KOMUNISTAI KURSTO SOVIETŲ PARTIJOS VYRUS NUVERSTI "IŠDAVIKĄ"

Norėtų perimti "pasaulinio proletariato" vadovavimą

PEKINGAS. — Nikitos traukiniui riedant j Budapeštą atšvęsti vengrų "išsilaisvinimo" sukaktį ir išsikalbėti su satelitais apie ideologinius, politinius nesutarimus su Kinijos komunistais, pasigirdo pirmadienį jų balsas iš Pekingo, sakąs, kad Nikita Chrusčevas vieną dieną atsidurs istorijos šiukslyne.

Pekingo radijas paskelbė kinų komunistų partijos oficiozo Liaudies Dienraščio straipsnį, kuriuo vėl bandoma atkreipti kitų šalių komunistus j Nikitos Chrusčevo klystkelius ir patraukti juos j savo pusę.

Nikita grąžinsias kapitalizmą

Straipsnis pajvairintas visokiais epitetais Nikitai Chrusčevui suniekinti. Jis esąs didžiausias kapituliacionistas — nuolaidininkas pasauly. Jo didžiausias nusikaltimas esąs Sovietų Sąjungos vedimas iš komunizmo j kapitalizmą.

Atėjęs laikas Sovietų komunistų partijai atsiriboti nuo Chrusčevo revizionizmo ir jį likviduoti. Visa proletarinės diktatūros istorija mus moko, kad taikingas perėjimas iš kapitalizmo j socializmą yra neįmanomas, rašo Pekingo valdžios laikraštis. Deja, pirma prasidėjusi Jugoslavijoj taikinga evoliucija už sumo grąžimą j kapitalizmą iš socializmo. O dabar Chrusčevo revizionizmas vedąs Sovietų Sąjungą tuo keliu.

Perša agresingą komunizmą

Kinijos komunistai, norėdami paveržti iš Maskvos vadovavimą "pasaulinio proletariato sąjūdžiui", skelbia savo Liaudies Dienraštyje, kad komunizmo triumfas pasauly eina tik per kruvinas revoliucijas, ginkluotas kovas.

Gi Nikitos revizionizmas tarpitinėj politikoj išvirtęs j kapituliaciją prieš Jungtinių Valstybių imperializmą, o komunistų šalyse jo politika drąsinanti kapitalistinių jėgų ugdymą.

Tautinės Kinijos lakūnas

majoras Kuo Hsien-sheng pasakojų Formozoj, kad jis nuo rugsėjo mėnesio 125 kartus skrido j komunistinę Kiniją žvalgybos uždaviniais. Jis susilaikė nuo atsakymo j klausimą, ar jo lėktuvas buvo Amerikos gamintasis U-2.

Studentų - policijos mūšiai paplūdimoje

Per 2 savaites atostogų areštavo 1,400 jaunuolių

DAYTONA BEACH, Fla. — Apie 70,000 studentų, suvažiuosiu kaip reikalauja "statusas" praleisti Velykų atostogas masines orgijose Floridos pajūry, suteikė vietinių miestų policijai daug darbo malšinant ir areštuojant išdykaujančius jaunuolius.

Per 14 atostogų dienų buvo areštuota 1,400 studentų, apie šimtą per dieną. Gyviausios imtynes tarp policijos ir studentų maudymosi kostiumais buvo Velykų dieną Daytonos paplūdimy, kur jų buvo susirinkę kiek penki tūkstančiai.

Kai kurios merginos pasiskundė policijai, kad berniukai jas svaido neklusdami ant pakodžių j orą, dažnai jos nukrenta pro paklodę ir susitrenkia. Porą šimtų policininkų, kai kurie ant motorėklių, įvažiavo j studentų būrius ir pareikalavo skirstytis. Tie šaukė choru "policija — j pragarą".

UPI Newfilm fotokorespondentas Carl Warner pasakojo, kad jis savo akimis matė bent pusztinį studentų, kuriuos policininkai primušė lazdomis iki sąmonės netekimo. Ypač pagailo vieno studento, kuris būdamas girtas ar apsimiegojęs, per lėtai reagojo j policininkų įsakymą nesidintis iš čia.

Paprastai areštuotieji tuoj išsiperka, bet Velykų dieną neveikė teismai; daugiau kaip šimtui reikėjo praleisti naktį kalėjime, policijos daboklėse.

Lėktuvų nelaimės

NEAPOLIS, Italija. — Velykų išvakarėse ant Vezuvio kalno sudužo Italijos keleivinis lėktuvas. Įskaitant ir lakūnus jame buvo 45 žmonės, iš jų nė vienas neišliko gyvas. Esant rūkui, susimaišiusiam su lavos dulkėmis, pilotas, artėdamas j aerodromą, turėjo naudotis instrumentais. Jam reikėjo skristi 100 pėdų aukščiau. Tarp kaleivių buvo 8 amerikiečiai.

Nukrito lėktuvas j Pacifiką

JV kariuomenės transportinis lėktuvas su 9 vyrais Velykų išvakarėse nusileido j Pacifiką, užsidėgus vienam iš keturių motorų. Pilotas spėjo apie tai pranešti ir nurodyti vietą (apie 900 mylių j pietų vakarus nuo Los Angeles). Buvo pasiūta lėktuvų ir laivų nelaimės vieta.

Sudužo helikopteris Filipinuose

JAV marinų korpo helikopteris rastas sudužęs Luzono salos kalnuose Filipinuose. Jis šeštadienį išskrido su 10 vyrų iš Clark aviacijos bazės j Cubi Point laivyno bazę. Lėktuvai, išsiųsti jo ieškoti, rado visus vyrus žuvus.

Išlėta virtinė automobilių nugriuvo j 20 pėdų daubą, pasidarėsiu per žemės drebėjimą Anchorage mieste Aliaskoj.

TO CITIZENS OF CHICAGO:

March 31, 1964

This document is addressed to you simply for your information, inasmuch as incidents of this kind are usually ignored in the Chicago metropolitan press. The advertising departments of neither of the two major Chicago newspaper publishers would accept it as a paid public notice. Not even the small Negro daily would print it as such. The advertising department of the *New York Times* also declined to run it. Moreover, as the case itself illustrates, it is difficult to get the Chicago Police Department to respect even the right to make this kind of information available to the general public, at one's own expense, by personal distribution. This publication is intended solely as a public service in the interest of freedom of speech, of the press, and of religion. No funds are solicited and no acknowledgment is expected.

New Year's Day, 1964, I stood quietly on the public sidewalk in front of Holy Name Cathedral in Chicago and politely offered to persons passing by, and showing any interest, printed material bearing the title "UNANSWERED CHRISTMAS LETTER TO THE CARDINAL ARCHBISHOP OF CHICAGO". About 12:30 P. M., after about ten minutes had passed and about ten copies had been distributed, a priest from the cathedral, Msgr. Patrick J. Hayes, came out and angrily demanded to know who had given me permission to distribute the letters there. I replied that no one in particular had done so, no permission being required. About 15 minutes later, as I was driving away, a squad car, followed by two others, curbed my car. I was put under arrest and jailed about 1 P. M. It was more than an hour before I was informed what law I had supposedly violated, viz. an ordinance concerning the distribution of commercial handbills. It was an hour and a quarter before my request to make a phone call from the station was answered by the offer of an officer to make one on my behalf. After consulting with an attorney, I paid bail of \$25 and was released from jail about 6 P. M. These are the bare facts of the case. They require some background and comment.

My conduct in this case was completely protected under provisions of the Constitutions of the United States and of Illinois guaranteeing to their citizens freedom of speech, of the press, and of religion. There were involved no collateral rights and goods, such as public safety, public morals, privacy, protection from slander, etc., warranting some restriction of the freedom in question. In fact, a clearer violation of vital constitution-

al guarantees can hardly be conceived, than took place in this instance. Ignorance by the Chicago police in a matter of this kind seems barely, if at all, excusable. Indeed, owing to the number and importance of similar incidents in Chicago over the past years, Chicago police officers have for some time been comprehensively and explicitly briefed on the inapplicability of the municipal handbill ordinances to cases of this kind. It seems highly unlikely, therefore, that even one of the arresting officers could have been ignorant of the impropriety of their action.

Much more probable is it, therefore, in view of the circumstances, that the arrest was made solely because it was demanded by a person or persons of influence, e. g. Cardinal Meyer, Msgr. Hayes and/or an influential member or members of Holy Name Cathedral parish. In view of his brusque and bullying manner, and the strength of the police response to the complaint, it seems most probable that the arrest was instigated by Msgr. Hayes, Rector of Holy Name Cathedral. Msgr. Hayes, however, shows no inclination either to acknowledge or deny any part in the instigation of the arrest. His immediate superior, Cardinal Meyer, is likewise silent.

As a communicant of the Church in question, I concede my liability to spiritual censure by my ecclesiastical superiors. But I also insist, for the good of religion, of the Church, of the state, and of all concerned, that they use their spiritual remedies and not the civil police; not, at least, where the civil police are specifically precluded by our Constitutions from the actions demanded of them. Besides the clear, inexcusable infringement of freedom of speech, of the press, and of religion, this case also involves in a way, infraction of the nonestablishment of religion, likewise wisely decreed in the American Constitution and that of Illinois. It seems pertinent to remark that respect for the principles of civil and religious liberty at issue in this case was hard-won, and has been preserved at great cost by our forbears. These vital principles have been held next to sacred throughout American history. I myself exposed my life repeatedly, beyond the bare requirements of duty, in World War II on behalf of precisely these American freedoms. I recognize the existence of a yet higher law, namely, divine law, but hold that it engages only the consciences of individuals as such, not our courts as such.

In summary, as an American and citizen of Illinois, I suffered gross and inexcusable invasion of my most precious civil and religious

Potvynis po žemės drebėjimo. — Po žemės drebėjimo Aliaskoj Pacifiko pakraščiais nuėjo 5-15 pėdu banga. Ji ypač didelį medžiaginį nuotoliu padarė Kalifornijos miesteliui Crescent City. Sugriovė 150 namų. Žuvo 10-15 žmonių.

guarantees; guarantees worth more to me than life itself, as they have been to other Americans, such as Patrick Henry. The only fully just disposition of the case requires, I believe, that the arrest be treated as if it were not, and all records of it be annulled and expunged. If this is granted, I ask nothing in damages to my person, estate, good name, or career. If, on the other hand, this is not granted with satisfactory assurance, then I shall ask very substantial damages for false arrest. This arrest was something I in no way desired, or had any reason to anticipate. It is the first time I have been arrested for more than a minor traffic violation, and the first time I have ever been fingerprinted by police.

The charge against me was dismissed (non-suited) on the first court appearance, Jan. 13. Motion by my counsel to dismiss it with prejudice, i. e. to preclude the Chicago police from reactivating the original charge, was denied, leaving my legal position clouded. Sunday, Feb. 9, the Chicago Police Department, far from showing any increased respect for constitutional freedoms, attempted to arrest me again, under circumstances essentially the same as in the original incident.

I served with the British army in Africa against Gen. Rommel and with the American infantry in the liberation of Europe from Nazi tyranny. Now, eighteen years later, I am not about to tolerate abuse by petty despots in my native town. In many, if not most, cases such as this one the victims are too poor, uneducated, or otherwise weak to resist the aggression, let alone expose, discredit and rebuke it. This is another compelling reason I am determined to pursue redress of the injuries to me and to vital American principles. It is not my object to disgrace, or even embarrass, the Catholic Church in Chicago as such, since I am a practicing Catholic. Nor do I wish to dishonor the city of Chicago, which is my own town. My intentions in going to court are the opposite, as they were in writing the original letter to Cardinal Meyer, for distributing which I was arrested and jailed, New Year's Day, 1964, by officers of the Chicago Police Department.

UNANSWERED CHRISTMAS LETTER TO THE CARDINAL ARCHBISHOP OF CHICAGO

December 20, 1963

Albert Cardinal Meyer,
Archbishop of Chicago
719 North Wabash Avenue
Chicago, Illinois

Your Eminence:

Chicago, it is generally admitted, is the most powerful Catholic diocese in the world.

It is, I believe, equally true that Chicago is a city with catastrophic race relations, though this, understandably, is not admitted. Neither is it generally admitted, at City Hall in any event, that no other big American city has been more successfully infiltrated by the power of organized crime; here the conditions for such infiltration have long been optimum. This letter, Your Eminence, concerns these three conditions in their intimate interrelationship.

Last summer several hundred of our white citizens riotously fought to prevent two or three eminently decent Negro couples from moving into paid-for apartments in half-empty buildings. On the second or third day of this riot, Mayor Daley blandly urged upon all citizens, regardless of color, respect for the law. Later he found terms of vehement moral condemnation to use against a handful of rather mild-mannered Negroes engaged in picketing the Board of Education. I can't recall that Your Eminence, on the occasion of these riots, personally committed yourself in any way, even verbally; although everyone was aware that the neighborhood concerned was strongly "Catholic" in both faith and sacramental practice.

What moves me to write you now, on the eve of Christmas, is the recent slating of eight new candidates for the controversial public school board nominations. You may object that such a matter in no way involves the Church, that it would be most improper for the Church to interfere in any way. I would agree. But the influence of the Church, through the actions of Msgr. McManus and otherwise, on the operations of the Chicago Board of Education, is evident to everyone conversant with the facts of life in Chicago. Podesta and Wild, as a recent instance, are candidates whose Catholicism is practically their only serious "recommendation" for appointment. They can be counted on to oblige any desire of Supt. Willis and his ardent champion, the superintendent of the archdiocesan school board, Msgr. McManus. Clair Roddewig, Catholic president of the public board of education, recently sought to make the racial failure of the Church here an excuse for discrimination in the public system. Despite their lip service, people like Msgr. McManus simply do not believe that a serviceable "godless", i. e. public school system is possible anywhere, least of all in a big American city. Consequently they feel no responsibility toward one, but only toward a man, Benjamin Willis, who either shares this

view or "proves" the point in practice. In this smug, cynical attitude, which has only a modicum of justification, they receive the full support of Msgr. Kelly's badly misnamed *New World*, your personal organ.

As a teacher in the public school system, I have discovered at first hand that it is, after ten years under Supt. Willis and his complaisant "superiors", a great sham, skillfully misrepresented as progress and excellence. As a Catholic, I am disgusted with the complicity of our people and hierarchy in the promotion of this sham, and indeed the whole presently explosive racial situation in Chicago, in which the schools crisis plays a big role. I have said "complicity" because there is plenty of guilt on the part of non-Catholics. Moreover, perfection is not of this world.

Perhaps, Your Eminence, you are wondering what any

one, lay or clerical, could do about the situation here besides fast and pray. Here is one suggestion, at least, which certainly does not exhaust the possibilities. About a week ago, in the Catholic churches of this great archdiocese, Mass was interrupted so that a million or so Catholics could be urged to stand and take a Legion of Decency Pledge. Since the diocese is able to decree such paraliturgical ceremonies, why not try a racial brotherhood or nondiscrimination pledge in the same setting? (Something like this was done at a Catholic parish in Oklahoma City.) It would have a shock value no longer present in the annual Legion of Decency rite. Of course that is one reason it won't be decreed here. Though Our Lord was no beatnik, he was not unwilling to shock his people when circumstances warranted. But the required virtue seems not to be among those fostered in the seminaries of the great archdiocese of Chicago.

Fortunately I am not tempted to leave the Church over these matters or any others, however they may affect some. But fortunately too, I do expect to have moved from Chicago before next summer. When that time comes, if nothing effective is done this winter, you may recall in a summer of fury what I am saying in the icy peace of winter. I realize I can't be wholly right in what I am saying, and I may be much more wrong than I suppose. I hope I am more than a little wrong, that there is less of a "curial curtain" between Your Eminence and the facts than seems likely to me. Whatever the case, I somehow felt obliged to attempt this letter, disagree-

able as the task is for me in every way.

I have both pondered and worked hard on the matters involved. But yours, Your Eminence, are the supreme office here and the medieval trappings thereof; yours therefore, be the principal responsibility, and sleepless nights, for the situation, so long as it lasts, that I have tried to bring to your attention. Without encouragement from you, this laborer, at least, despairs and withdraws from the field. I grant that few observers, white ones at least, see much wrong in our archdiocese this Christmas. The Chicago area is enjoying the blessing of relative prosperity. The cash registers are ringing as never before, tolling the advent of Santa Claus. And the church choirs are ringing with beautiful verbal supplications.

Respectfully yours in Christ,

Austin Herschel

5527 S. University Avenue
Chicago 37, Illinois

This Public Notice is paid by Austin Herschel.

Vargas New Yorke

New Yorke mēras Robert Wagner, patiekdamas miesto tarybai projektus kovai su skurdur ir neturtu, pareiškė, kad New Yorke mieste kiekvienas penktas žmogus gyvena skurde arba "skurdui artimose sąlygose". Raporte sakoma, kad 52.1% skurdžių sudaro baltodžiai, 28.2% negrai ir 18.7% portorikiečiai. Skurdo esą paliesta 339,000 šeimų ir 320 pavienių. Negrų ir portorikų skurdžių esą daugumas šeimų su daug vaikų, o baltųjų tarpe daugumas senesnio amžiaus žmonių.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONIUS

Star-spangled way to sweeten up your future

The old American proverb says, "money isn't everything, but it sure helps."

And that goes double for the money you put in U.S. Savings Bonds. Because this money helps two ways.

First, it helps your future. Putting youngsters through college. Building homes and summer cottages. Buying cruises for you and the spouse. You dream it, Bonds can deliver it.

Second, it helps your country now, by making Uncle Sam a stronger influence in an unsettled world.

Your fellow Americans have tucked over 47 billion dollars into U.S. Sav-

ings Bonds. Why not join them? There's no safer investment anywhere in the world.

Quick facts about Series E Savings Bonds

- You get 3 1/2% more money when they mature (7 years, 9 months)
- You pay no state or local tax and can defer the federal tax until the Bonds are cashed
- You can get your money when you need it
- Your Bonds are replaced free if lost, destroyed or stolen

Keep freedom in your future with

U.S. SAVINGS BONDS

The U. S. Government does not pay for this advertising. The Treasury Dept. thanks The Advertising Council and this newspaper for their patriotic support.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago 8, Illinois

RIMTA KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Naujienose galima gauti puikių knygų, kurios papuoš bet kokią knygų spintą ar lentyną:

K. Bielinis, PENKTIEJI METAI, gražiai iliustruota, 592 pusl.	\$4.00
K. Bielinis, DIENOJANT, gražiai iliustruota, 464 pusl.	\$4.00
Prof. Vael. Biržiška, ALEKSANDRYNAS, I tomas, gražiai iliustruota, 431 pusl.	\$7.50
Prof. Vael. Biržiška, SENUJU LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, I dalis, 208 pusl. iliustruota — \$3.00, minkštasis viršelis — \$2.00; II dalis, 225 pusl., iliustruota — \$3.00, minkštasis viršelis — \$2.00	\$2.00
Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS, I tomas, 300 p.	\$2.00
Prof. S. Kairys, LIETUVA BUDO, gražiai iliustruota, 416 p.	\$5.50
Juozas Liūdžiūnas, RAŠTAI, 250 pusl.	\$3.00
P. Liūdžiūnas, ATSIMINIMAI APIE JUOŽA LIUDŽIŲ, 83 pusl.	\$1.00
S. Michelsonas, LIETUVIŲ IŠEIVIŲJŲ AMERIKOJE, 297 p. iliustruota — \$5.00 minkštasis viršelis — \$4.00	\$4.00
Dr. V. Sruogienė, LIETUVOS ISTORIJA, gražiai iliustruota 968 pusl., dabar tik	\$10.00

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill. — Telef. HA 1-6100

TVIRTA SVEIKATA—PASTOVI LAIMĖ

Kūno, proto ir jausmų darnos pagrindai

Naujausių mokslo žinių populiarus perteikimas

JONAS ADOMAVIČIUS, M. D.

KELKIMĖS IŠ NUOVARGIO!

Teisingais keliais vedama kūno ir proto veikla dažniausiai yra geriausia priemonė atsipalaidavimui nuo dvasinio nuovargio su visomis jo pasėkomis.

A. D. Weatherhead, M. D.

Daug yra bėdavotojų, moralizuotojų, bet maža yra darbininkų įvairiems žmogaus vargams, įskaitant ir nuovargį, prašalinti. Švieskūmės ir dvasia tvirtėjime, idant pajėgtume atskirti pelus nuo grūdų ir tuomi patys greičiau iš nuolatinio nuovargio prisikeltume!

„Visiškai jėgų netekau“

Ką mes norime pasakyti išsireikšdami: „Aš taip išvargau, kad vos kojas pavėlu“. Pažodžiui imant, tai atrodytų netolimo galo žmogui artėjimą. Tikrumoje, dar toli nuo to. Minėtai išvargęs žmogus, gali akimirksnyje sukaupti daug energijos, jei jis staiga patiria neaukštą džiaugsmą ar jį išstinka staigi nelaimė.

Nuovargis yra būtinas mūsų kūnui išėjimas, įsiterpiams tarp kūno medžiagų apykaitos atstatymo besilpsint ir tų medžiagų susinešiojimo — bedirbant. Nuovargis apsaugo mus nuo visiško energijos išsisėmimo ir suteikia mums progą prarastą energiją atgauti. Nuovargis, savu keliu, gali taip pat būti ir „išsisukiojimo priemonė“: vengiant darbo bei įtempimą sukeliančių apysotų.

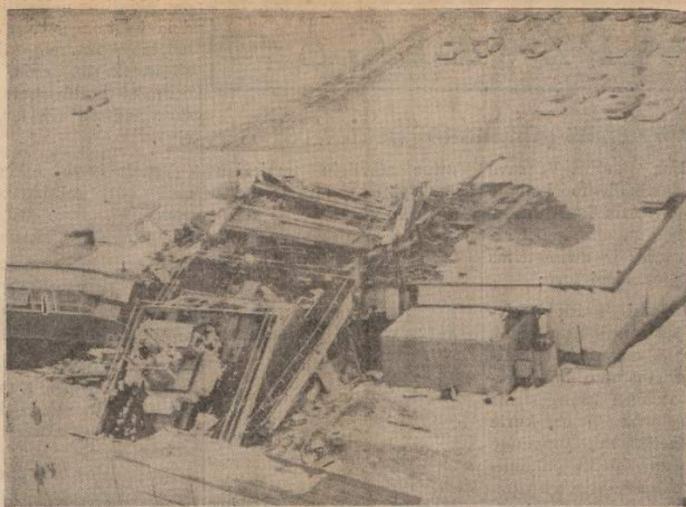
Nuovargis yra sudėtingas ir

sunkiai aptariamas reiškinys. Jis įtakoja visą organizmą. Nuovargį žmonės dažnai sutapatina su apsinuodijimu ar liga — kalbama apie negalavimą ir net mirtiną nuovargimą.

Galima energijos nustoti trejopais keliais: fiziniu darbu, protaujant ir susijaudinus. Fizinis ir emocinis nuovargis kartais susipina taip, kad sunku atskirti, kuris yra kuris. Fizinis nuovargis pasireiškia fiziologiniais ir biocheminiais pakitimais: raumenų skausmu, drebuliu ir pėninės rūgšties susikaupimu. Tuo tarpu emocinis nuovargis esti blankiau apčiuopiamas.

Emocinis įsitempimas lėtina atsigaivimą

A. D. Wetherhead, M. D. tvirtina, kad vien fizinis nuovargis nesukelia žmogui rūpesčio, nes toks žino, kad jis atgaus jėgas pasilsėjęs. Bet jei minėtai pavargdamas žmogus dar turėjo ir emocinius sunkumus, jei jis jau-tėsi darbu nepasirengęs, jei bi-jojo galimų klaidų ir pan., tai toks emocinis įsitempimas sulė-tina jo atilsį. Tai ryškiausiai pa-sterbima kilus panikai, nustojus vilties laimėti kovoje, ar užėjus didžiai nelaimėi. Tada bendrai nusilpstama, ir toks nusilpimas esti sunkiai pakeliamas.

Sugriovė aerodromą. — Tarptautinis aerodromas Anchorage, Aliaskoj, buvo sugriautas per žemės drebėjimą sekmadienio rytą.

Gyvenime sutinkame žmonių, kurie ir sunkiai dirbdami nepavargsta. Tokie dažniausiai esti emociniai subrendę žmonės. Kiti gi, vos darbo prisilietę — kitas jo dar nė nepradėjęs, — o jau bėdavoja nuovargiu. Nesubrendimas, emocinis nepastovumas, taip pat ir daugelis kūno ligų veda žmogų prie didelio nuovargio net mažiausiai fiziniai padirbus ar menkiausiai susijaudinus. Nuobodulis, vientvė, piniginiai bei šeimyniniai rūpesčiai, ginčai, sunykimas, aštri šviesa, triukšmas, skausmas ar blogas oras ir panašūs dalykai greitina nuovargį ir sunkina poilsį. Taip veikia ir nedasimaitinimas, cukraus kraujuje sumažėjimas, rūkymas, svaiginimasis, gūžio liaukos perstiprus veikimas ir kraujuje per daug šarminių prisirinkimas. Paskutiniiais dviem atvejais padidėja raumenų jautrumas.

Moterų nuovargis

Daugelis šeiminkinių pavargsta, nes jos per daug dirba. Chroninis neurasteninis nuovargis atsiranda pas tas, kurios įsikala sau galvon, būk moteriškes darbas niekada nepabaigiamas. Jos savo silpnumą stengiasi nugalėti valios jėga. Jos negaluoja strėnų skausmais, nuo įsitempimo atsirandanti galvos gėla, nemiga, kraujo apitakos ir virškinimo sutrikimais, vedybinio gyvenimo pareigomis; tokios esti nepatenkintos savo darbu bei darbo rezultatais, savo šeima ir bendrai savo gyvenimu. Tokiom nuovargis gali pasireikšti dar vos tik prabudus ir prisiminus, kad jau vėl diena prasideda. Jos gali nusilpti vos tik darbu prasidėjus, o vakarui artėjant jos jau esti visai išsisėmusios. Nors jos ir skundžiasi fiziniu nuovargiu, bet tokios geriau miegotų, jei jos daugiau savo raumenis pamankštintų!

Baimingumas gamina nuolatinį ir ilgai besitiesiantį nuovargį. Pastarasis didėja esant vi-đaus sekrecijos liaukų netvarkai, pav. sustojus mėnesinėms, ar kitoms įtampoms atsiradus. Šei-mininkinių ir profesionalų vyrų bei moterų ar biuro bei fabriko darbininkų baiminimasis juose ne tik nuovargį iššaukia, bet ir jų darbo pajėgumą silpnina. To-kių žmonių dėmesį patraukia mažmožiai; jie gaišina laiką, be-reikalingai telefonuodami ar te-lefonu niekų klausydami; tokie prie kortų bei rūbų parodose sau nervus gadina; tokie visada sku-ba ir į dienos galą save nualina, nors nieko ar labai nedaug te-nuveikia. Ramūs žmonės pajė-gia daugiau padaryti neskubė-dami ir be triukšmo — ir vis jie dar turi laiko bei energijos dar daugiau nuveikti.

Monotoninis ir visuomenės neįvertintas darbas vargina dirbantįjį

Nuovargio atsiradimą ir jo in-tensyvumą didina socialinės pa-žiūros į darbą. Buvo tirtos te-telefonistės. Jos greičiau negu kiti darbininkai pavargsta dali-nai todėl, kad jų darbas yra vie-nodas ir kad jų darbą visuomenė tinkamai neįvertina. Jų darbas pasidarė našesnis ir jos mažiau

Kaip naikinama lietuvių tauta

Kiek lietuvių žuvo partizaninėse kovose Lietuvoje?

Jonas Daugėla savo kalboje per Vasario 16 minėjimą Chi-cagoje pasakė (Žiūr. Naujienų Nr. 41-44) pasakė:

„Nepriklausomybės kovos ir prieš kelis metus gyvai pasireiškę ir dar ir šiandien galutinai nesunaikintas partizaninis judėjimas okupuotame krašte sudaro Lietuvos laisvės kovų, heroiz-mo ir pasiaukojimo nenutraukia-mą epopėją. Šios kovos yra pa-reikalavusios neišsivaizduojamų aukų ir gyvybių. Apie partizaninį judėjimą po antro pasauli-nio karo Lietuvoje mes dar tik-rų davinį neturime. Pro akli-nai užskleistą geležinę uždangą tik jos silpnus atodūsius tesame girdėję. Tačiau šiandien jau bandoma bent apytikriai suvesti jų balansą. Jis baisus, jis šiur-pus. Tie, kurie tą reikalą stadi-juoja ir seka, teigia, kad iš viso po Antrojo Pasaulinio karo ko-vose yra žuvę mažiausia 30,000 lietuvių — laisvės kovotojų. Tai yra 11 vyrų kiekvienam 1,000 krašto gyventojų, o tuo tarpu Prancūzijoje laisvės kovose yra žuvę vos 3 vyrai tūkstančiui gy-ventojų. Lietuvoje yra žuvę pus-antro karto daugiau negu didžia-

pavargdavo, kai buvo leista joms dirbti mažesnėse grupėse — ta-da jos geriau pajusdavo savo ver-tę. Matom, kad nuovargio šak-nys esti įvairios, todėl ir tvar-kymas negali būti vienodas.

Pirmutinis dalykas, ką mes turėtume atlikti norėdami su nuovargiu tinkamai kovoti, — reikia patiems savo jausmais su-tvirtėti ir kitus tokiais tvirtuo-liais išugdyti. Todėl junkimės į tuos vienetus, kurie visapusišką sveikatą puoselėja ir šių dienų mokslo šviesą suprantamu būdu mūsų žmonėms perduoda.

Pasiskaityti: Spectrum, Vol. 11, No. 2, 1963.

jame Vengrijos sukilime, kuris nuaidėjo per visą pasaulį“.

Štai dėlko, visus maskolius ko-lonistus ir komisarų įskaitant, pačių okupantų bolševikų 1964 metų statistika rodo visoje Lie-tuvoj šiuo metu esant tik 2,917,000 gyventojų, kai nepriklauso-mos Lietuvos paskutiniiais me-tais 1939 m. buvo 3,215,000.

Minėti faktai lai neleidžia lie-tuviams pamiršti kruvinos mūsų

NEW YORK, N. Y.

Lietuvių Dienos Muzikų komitetas prašo chorus ruošti Pasaulinės Parodos metu ruošiamos Lietuvių Dienos išvaka-rėse, rugpjūčio m. 22 d., numa-tomi kai kurių chorų koncertai per New Yorko radijo ir televi-zijų stotis.

Užsiregistravusių chorų va-dovai jau dabar prašomi kreiptis į autobusų ir geležinkelių agen-tūras dėl duodamų nuolaidų vyk-stantiems į Pasaulinę Parodą. Dar ne iš visų chorų yra gau-tos nuotraukos bei chorų istori-jos. Muzikų Kom-tas prašo kaip galint greičiau jas prisijūsti, kad nesutrūkytų Liet. Dienos Vadovo išleidimo.

Kovo 16 d. komp. J. Žilevičius atšventė savo 73 metų sukaktį. Ta proga, Muzikų kom-tas pirm. Alg. Kačanauskas ir kom-to na-rys V. Mamaitis lankėsi pas jį ir perdavė Muz. Kom-tas linkėji-mus. Prof. J. Žilevičius, kaip turintis didelį patyrimą Dainų švenčių organizavime, davė daug praktiškų patarimų ry-šium su įvykstančia šiais me-tais Lietuvių Diena New Yorke. M. D.

Tėvynės Lietuvos okupacijos, lai skatina visomis išgalėmis ko-voti prieš kruvinąjį rusišką bolševizmą. J. Lankeliškietis

DETROIT, MICH.

Naujausios žinios iš Lietuvos

Į ateinantį SLA 352 kuopos su-sirinkimą, kuris įvyks balandžio 5 d., Detroito Lietuvių namuose, 3009 Tillman St., yra pakviesti iš Kanados du lietuviai jūrinin-kai, J. Vaitkevičius ir A. Vibrys, prieš keletą mėnesių pabėgę nuo sovietinio laivo. Kalbės apie gyvenimą Lietuvoje. Elėje lie-tuvių kolonijų jie padarė pra-nešimus apie pavergtą Lietuvą ir jų atvirai papasakotos žinios visų buvo išklaudytos su dideliu dėmesiu.

Amerikoje yra 524 šimtamečiai

Social Security raštinėje, Pen-sijos mokėjimo rekorduose yra įrašyti 524 šimtamečiai, pradėję gyventi antrą šimtmetį. Jų 52 gyvena New Yorke. Jie atsi-mena prezidentą Lincolną, Civilį karą ir kitus istorinius įvykius.

PYPKORIŲ KONTESTAS

Viljam Merilae, suomis, Hel-sinkio pypkorių ilgiausio rūky-mo konteste vieną pypkę išrūkė neužgesusių per 2 valandas ir 13 minučių, tuomi laimėdamas ne tik Suomijos, bet ir viso pa-saulio ilgo rūkymo čempiono titulą.

CRANE SAVINGS and Loan Association

B. B. PIETKIEWICZ, Pres.

47 and Rockwell Street. Tel. Lafayette 3-1083

Nemokamai vieta automobiliams

4 1/2%

ON INVESTMENT ACCOUNTS

Mokame nuo 1962 metų vasario 1 dienos Pinigai įdėti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už visą mėnesį. Dividendai mokami sausio ir liepos 31 d. Prašome aplankyti naują mūsų namą.

VALANDOS: Pirmad. ir ketvirt. 9:00 ryto — 8:30 vakaro; Antrad. ir penktadienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Šeštadieniais 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniais uždaryta.

MIDLAND

4 1/2% Savings AND LOAN ASSOCIATION

ANT VISU TAUPYMO SASKAITU

August Saldukas - President

4040 So. Archer Ave., Chicago 32, ILL. CLiffside 4-4470

Why 21,500 Savers

PREFER LINCOLN FEDERAL

- We Have Never Failed to Pay a Dividend...
- 101 Consecutive Dividends Paid Since 1916
- \$2,000,000 in Dividends Paid to Our Savers in 1963
- 48 Years of Safe and Efficient Management

Savings in by the 15th earn from the 1st

SAVINGS EARN 4 1/2% Dividends Paid 4 Times a Year

ASSETS OVER \$54 MILLION

Lincoln Federal

Frank L. Kinst President

Founded 1916

SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF BERWYN LINCOLN CIRCLE • 6655 W. CERMAK ROAD • BERWYN, ILLINOIS PHONES PI 9-1900 • BI 2-2017

- Please Send Save-by-Mail Kit . . .
- Enclosed is Check or Money Order for _____

NAME _____ ADDRESS _____ CITY _____ ZONE _____ STATE _____

All deposits in excess of \$50.00 will receive a Registered Loss-proof Key Chain and a Lincoln Penny Tie Clip.

INVEST IN UNIVEST

PELNINGAS IR SAUGUS BŪDAS TAUPYTI

CURRENT Dividend Rate

4 1/2% per annum

Effective April 1, 1960

UNIVERSAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION 1800 S. HALSTED STREET CHICAGO 8, ILL. Phone HAymarket 1-3070

All accounts insured to \$10,000 by an Agency of the United States Government.

Universal Investment Share Account

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAYmarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:	
In Chicago \$15.00 per year, \$8.00 per six months, \$4.00 per 3 months. In other USA localities and Canada \$13 per year, \$7.00 per six months, \$4.00 per three months.	
10 cents per copy, 10 c. on Saturday	
Dianrašio kainos:	
Chicagoje ir priemiestuose metams \$15.00	
pusiui metų \$8.00	
trims mėnesiams \$4.00	
viename mėnesiui \$1.50	
Kitose JAV vietose ir Kanadoje:	
metams \$13.00	
pusiui metų \$7.00	
trims mėnesiams \$4.00	
viename mėnesiui \$1.50	
Užsieniuose:	
metams \$18.00	
pusiui metų \$9.00	
viename mėnesiui \$3.00	
Naujienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.	

Brazilijos admirolai prieš komunizmą

Trisdešimts Brazilijos admirolų pasiūtė reikalavimą laivyno ministeriui Paulo Rodriguezi ir prezidentui Joao Goulart nubauti komunistų vadovavimus jūrininkus, kurie preitą savaitę pakėlė maištą prieš vyriausybę. Pora dienų tie maištininkai triukšmavo, bet pagaliau pasidavė, kai ministeris prižadėjo jų nebausti.

Bet laivyno vadai nepatenkinti. Ji reikalauja, kad jūrininkai, kurie bandė sukilti prieš vyriausybę, būtų pašalinti iš tarnybos ir nubauti už insubordinaciją (neklusumą). Admirolai pareiškė: "Mes esame pasiryžę visomis priemonėmis priemonėmis priešintis krašto sukomunistinimui." Jie sako, kad juos remia dauguma armijos karininkų.

Kaip matome, eina kova dėl galios pačioje Brazilijos valdžioje. Valdžią kontroliuoja ginkluotų tarnybų vadai, bet jų pačių tarpe nėra sutikimo. Kai kurie jų bando tempti Braziliją į komunistinį lagerį ir daro spaudimą į prezidentą Goulart bei jo vyriausybę, kad ji suvalstybtų pramonę ir žemės ūkį. Goulart nėra komunistas, bet jisai nenori juos supykinti ir kartais jiems nusileidžia.

Tačiau realią jėgą turi savo rankose komunizmo priešai, todėl reikia tikėtis, kad Brazilija nepateks į raudonųjų "rojų", kuris reikštų ekonominę krašto suirutę ir pilietinį karą.

Brazilijai reikia milijonų kapitalų savo pramonei ir žemės ūkiui pakelti. Ji gali jų gauti paskolomis ir investavimais iš pramoningųjų Vakarų, ypač iš JAV. Bet nedaug kas benorėtų jai skolinti ir dėti savo pinigų į jos pramonę, jei Brazilijos valdžia neduotų užtikrinimo, kad tos paskolos ir tie investmentai nebus sukonfiskuoti.

Todėl dabartinės rungtynės Brazilijos valdžioje gali nulenti jos ateitį.

Religinės riaušės Indijoje

Jau dvi savaitės, kai keturiuose rytinėse Indijos valstybėse nepasiliauja kruvinos kovos tarp krikščioniškų kilčių (padermių) ir musulmonų.

Oficialioms žinioms Indijos sostinėje New Delhi praneša, kar per tą laiką buvo užmušti 320 Magometo tikybos išpažintųjų, bet Pakistanas sako, kad vienoje tik Orissa valstybėje nužudyta musulmonų skaičius siekia gal 2,000. Taigi kova labai žiauri; Indijos vyriausybė stengiasi ją sustabdyti.

Religiniai nesutikimai Indijoje prasidėjo daugiau, kaip prieš 1,000 metų. Jie ėjo tarp indusų ir musulmonų

APŽVALGA

Popiežius palaimino "bedievius"

Popiežius Paulius VI savo Velykų sekmadienio kalboje palaimino ne tik katalikus ir kitų religijų žmones, bet ir religijos priešus ir atsimetėlius nuo religijos. Jisai tarė:

"Teikdami mūsų (Velykų) palaiminimą Romai, bažnyčiai, mūsų vis dar atsiskyrusiems nuo mūsų brolių, visiems tikintiesiems į Dievą arba tiems, kurie jau nebetiki, mes jungiame ir mūsų apaštališką palaiminimą visą žmoniją, visą pasaulį, kaip tiesos ir gyvenimo liudymą."

Paulius įsakmiai kreipėsi į nustojusius tikėti ir į tuos, kurie yra priešingai religijai, sakdamas, kad jie, gal būt, turi klaidingą ir atstumiantį tikėjimą supratimą apie religiją. Gal būt, jie mano, kad tikėjimas yra "priklus išmėnčiai, kad jisai supančioja pažangą, pažemina žmogų, atneša liūdesį į jos gyvenimą". Popiežius ju to nesmerkia, bet išreiškia vilčių, kad jų akys atsivers tiesai.

Popiežius neragino, kad visi būtinais dėties prie katalikų. Artimam Vatikaniui komentatoriai aiškina, kad šitais mandagiais ir švelniais žodžiais Paulius kreipėsi daugiausia į Sovietų Rusijos valdovus, kurie veda aktinę kovą prieš religiją; ir kad jo apaštališkas palaiminimas "visam pasauliui" buvo taikomas ypatingai jiems.

Tai, žinoma, iliuzija. Kad ir dar kaip gražūs žodžiai jų nepaveiks. Maskvos pónai turi savo "anti-religinę religiją", savo "tiesą" ir savo dogmas. Bet po jomis slepiasi jų tikrieji reikalai: siekimas atrodyti ir išnaudoti žmones. Jie išsivadė visų savo dogmų, kaip išsivadė "stalinizmo", kuri, tam diktatoriui esant gyvenam, jie laikė neklaidinga tiesa, o patį diktatorių dievino, jį savo dogmų išsivadė, jei pamatys, kad jos tiems reikalingas kenkia. Juk Chruščiovas jau abejoja ir apie Lenino neklaidingumą!

mažumos. Krikščionys tenai atsirado daug vėliau, bet dabar jau ir jie įsivėlė į tas kovas, — užuot skelbė "artimo meilę". Neseniai visas pasaulis matė, kad tas pat darėsi ir Vietname — katlikų ir budistų kovose.

Tose ekonomiškai atsilikusiose tautose religija vaidina labai svarbią rolę, bet ji, deja, žmonių nesuvienija.

Šituo atžvilgiu popiežiaus atsikreipimas į Maskvą nepasiekė savo tikslo. Bet jo aiškus noras nė vieno žmogaus ne-

KLAIPĖDOS KRAŠTO NETENKANT...

(Tęsinys)

Pagaliau atėjo vėlyvoji popietė. Nuėmė nuo gatvės išsirikiavusius vaikus, įstaigoje sumažino sargybas. Pranešimai iš mano sekėjų darosi man palankūs. Artėjo prieblanda, o su ja ir daug galimybių. Pasilikti! Gal bėgti? Temstant į raštinę ateina rajono prižiūrėtojas Avižnis. Su teikia man pačias paskutines informacijas. Šis žmogus gyvena tame pačiame name gretimame su manim kambaryje ir ką tik buvo buvęs namuose. Pasakojo, kad šeimininkei yra įsakyta, kai tik aš pasirodysiu namuose, tuojau užrakinti kambario duris (gyvenau antrame aukšte) ir tuojau pranešti nacių Ordningdienstui (tvarkos tarnybai). Sakė, kad mano taip kruopščiai rinktos lietuviškos knygos visos kambaryje sudraskytos ir viskas išversta. Protarpiais atvykta vyrai pasitikrinti, ar dar nėra sugrįžęs. O šeimininkė esanti labai ju pusėn nusiteikusi. Patarė į namus negrįžti.

Tuo momentu iš apačios paskambina Alfredas ir tyliai sako:

— Sargybinis bėra tik prie langėlio, įstaigoje. Lauko du ryzs nesaugomos. Vietinių tarnautojų nėra, išskyrus budintį įstaigoje. Palankiausios sąlygos bėgti. Aš sako, nesirodysiu. Leiskis žemyn. Kelias laisvas. Sudei! — Baigė Alfredas, pranešimą, o moteriškas Marytės balsas tyliai pritarė: — Laimingai!

Ryšys nutrūksta. Nebėra ko laukti. Ponas Avižnis, stambus vyras, pritariaminiškai ir skubiai paduoda man paltą. Abu leidžiamės laiptais žemyn. Įstaigoje ramu. Palengva tamsėja prieblanda, bet žmonės dar pažįstami.

— Aš Tave palydėsiu. Jieigu kas, mes užpultų, aš trenksiu smūgį, o tu, Jurgi, bėk lauko

paniektinti ir neįžeisti turi didelę teigiamą vertę. Jisai sumažins fanatizmą, tikinčiųjų eilėse, kurio, deja, dar yra nemažai kultūriškai atsilikusiose tautose (ir tarp lietuvių).

Visada buvo tokių, kurie nori būti "katalikiškesni už popiežių". Pauliaus vėlykinė kalba neviengą jų susarmatys.

JURGIS JANUSAITIS

Latvė. Apsaugosiu. — Labai nuosirdžiai kalbėjo tas mano paskutinis iš draugų, kuris pasiryžo kartu išgyventi dar vieną dramatinę sceną.

Tik pasiekus gatvę, viena vokietė mergina ėmė šaukti: — Raus šemaiten! — bet mes tuojau pasukome į nuošalesnę gatvę: norėjome atsiveikinti su p. Glionertu, einančiu Pašto viršininko pareigas.

Jį ir simpatinga žmonėle, Irena, taip pat pašto tarnautoja, radome namuose. Pasidalinę trumpais bet gausiais išgyvenimais, atsiveikiname. Irutė verkė ir kelione dar davė atsigerti šilto pieno. Juk keliaujame nežinior ir nežinau ką sutiksi. Visur ginkluotos gaujos. Atsiveikiname, ir tamsoje išnyko jų langų žiburai. Pasukame miškeliu pro geležinkelio stotį, Stotis apšviesta ir kaip tik iš palengvo atsukuba pirmas traukinys iš Paščių. Jis apkašytas vainikais. Minia šūkauja. Kas per žmonės buvo, sunku pasakyti. Bet ne vokiečių kariuomenė, kurios vietos naciai taip laukė. Prisiminė stotis ir senas lietuvių veikėjas, veteranas, garbusis Jurgis Lėbartas. Jo tikrai nebėra, nes naciai jam būtų sudrumstę ramybę. Pro šveicarijos slėniu vadinamus miškelius pasiekėme plokštą, einantį į Naumiestį. Dar koltį puskiometrį lidoje mane Avižnis. Nieko nebesutikome, tik juodoji naktis gaubė žemę.

Viduryje plento nuosirdžiai atsiveikinu savo gerą ir mielą palydovą ir išsiskiriami su karšta plakančiomis širdimis. Ir vėl tas pats — O kas toliau? —

Dabar žygiuoją plentu susimastęs. Prabėga mintimis gražūs Klaipėdos krašto gyvenimas. Dirbtos ir aukotos valandos organizacijose. Stukšis išgyvenimai nacių užgauliams autėjant. Širdį drasko girdėti marsai ir sunkių batų dūžiai į tautines relikvijas. Nuojauta sakė, kad vokiečių tauta susilauks panašaus likimo ir kad jų išdidumas pavirs tokia pat kaip mano baimė ir ateis ir ateis jiems paniekimo valanda. Tik kada? —

Plente ties kaimais ar pašto agentūromis stovėjo būriai vokietininkų. Jie krėtė kiekvieną praėjį ar pravažiuojantį. Su laiko ir mane. Jau prieš 100 metrų šaukia — Halt! Sustok! — Priartėję iškrato ir patikrina dokumentus. Visa laimė, kad turėjau tik tarnybinių Pašto Valdybos pažymėjimą, kuriame nebūvo nusakyta darbo vieta, o tik pareigos. Tuo remiantis jiems pareikšdavau, kad buvau atvykęs tarnybos reikalais šilutėn, o dabar nebėra galimybių kitaip grįžti, nes visos susisiekimo priemonės konfiskuotos, todėl priverstas esu eiti pėsčias. Patikėdavau.

Vidurkelyje mane betikrindami pamatė atvažiuojantį vežimą. Sulaiko. Varginas arkelis. Vežimo šiauduose įsirausęs sėdėjo sukūdeš žmogutis. Vokietininkai puolėsi prie jo, mane palikę, ir jį su visais ratais išvertė ant plento. Ėmė šaukti — "Judel Jude!" o šis buvo tikras žemaitis ir negalėjo suprasti jų reikavimų.

Kai ginklų šiauduose nerado, senelį vienas vaikėzas pastūmė vežimo link ir liepė paimti mane ir vežti. Senelis buvo laimingas, kad taip baigėsi. Jam paaiškinau, kad vokietininkai jį palaikė už žydą ir ko gero būtų sumušę, tik kai išaiškinau, kad tai ūkininkas iš Zemaitijos, tai aprimo.

Kelionė ir man pasidarė malonesnė. Kalbėjome su seneliu apie viską ir jis džiaugėsi, kad laimingai ištrūkęs iš tų nevidonių.

Prie Klaipėdos krašto sienos stovėjo stipri sargyba, kuri iš tolo prožektoriais pasitikdavo plentu atvykstančius ir sulaikydavo.

Sulaikė ir mus ir jau bavo besiruošią kratyti ir apklausinėjimui varyti į būstinę, kai pamaciau pakelėje su mašina stovintį Naujoką. Jam linktelėjau galva. Tai buvo tas pats, su kuriuo važinėdavome po šilutės apskrityje, darant paštuose revizijas. Su juo daug kartu teko važiuoti kaip to soferiu. Jis tuo vertėsi. Buvo nuosirdus, o anomis tarnybos dienomis jam visada priklausydavo mano geri pietūs su geru išgėrimu. Jis mane labai mėgo. Už tai pamatęs mane, tuojau kreipėsi į tos gaujos vadą sakdamas: "Paleiskite jį vykti laisvai, jis mano geras pažįstamas ir geras žmogus". Vadas peržvelgė mane ir senuką nuo galvos ligi kojų ir mostelėjo ranka Naumiesčio pusėn.

— Raus! — ištarė gaujos vadas, o Naujokas paspaudė ranką ir palinkėjo laimingos kelionės.

Taip baigėsi pirmasis dramatos aktas. Klaipėdos krašte švitėjo rakėtos, girdėjosi reikavimai, Hitleris yra žveris-plėšrus ir bū-

buvo ramybė ir tyla. Tik pasienio sargybiniai ir kariuomenės daliniai Zemaitijos lygumose buvo išsidėstę kovai, žinant, kad Hitlerio yra žveris plėšrus ir buvo nepasotinamas. Tai įrodė istorija.

Kovo 23 dieną atžygiavo vokiečių kariuomenė. Žygiavo nevaržoma ir niekieno nesulaikoma. Jai mojo vokietininkai ir ją pasitiko vietos nacių jau susiformavusios organizacijos. Sako, buvo daug "džiaugsmo". Uždegė sinagogas, apie gaisrus šoko vokietaitės ir vokiečiai. Vyko "meilės" scenos visur ir gatvėse. Iš krautuvių pranyko gardūs kumpiai ir maisto atsargos, iš lentynų dingo apavas ir rūbai. Fureris jo laukusiemis išdavė maisto racionavimo kortelės. Šilutės ir apylinkės veikėjus sugrūdė į kalėjimus tardymams. Bet vietiniais gaivalams kariuomenė atnešė gałą. Atėjo vokiška tvarka, o drauge didelis nusiminimas vietiniams, nes jie nustoję to žibėjimo, kurį turėjo tada, kai dar fureris juos laikė savo talkininkais, o dabar, maužai atlikę savo darbą, jam buvo bereikšmiai ir nepatikimi.

Klaipėdos kraštą apėrė svastika, prislėgdama visos Lietuvos sutelktą sielos skausmą.

Tikiu, kad apie tas dienas dar daug kas kalbės, gi mano šios eilutės tebutime mažas epizodėlis iš to didžiojo vyksmo, kurį lietuvių tauta pakėlė prieš dvidešimt penkis metus.

Laikas, įvykiai ir žmonės, kaip matome, buvo liūdininkais, kaip vėliau geso vokiškos didybės žiburiai anoje pusėje Nemuno ir kaip vėl Klaipėdos kraštą su visais Didžiąja ir Mažąja Lietuva užplūdo kitokios spaus skėriai — šį kartą iš Rytų.

Istorija, tad, tekalba, toliau.

— Raus! — ištarė gaujos vadas, o Naujokas paspaudė ranką ir palinkėjo laimingos kelionės.

Taip baigėsi pirmasis dramatos aktas. Klaipėdos krašte švitėjo rakėtos, girdėjosi reikavimai, Hitleris yra žveris-plėšrus ir bū-

buvo ramybė ir tyla. Tik pasienio sargybiniai ir kariuomenės daliniai Zemaitijos lygumose buvo išsidėstę kovai, žinant, kad Hitlerio yra žveris plėšrus ir buvo nepasotinamas. Tai įrodė istorija.

Kovo 23 dieną atžygiavo vokiečių kariuomenė. Žygiavo nevaržoma ir niekieno nesulaikoma. Jai mojo vokietininkai ir ją pasitiko vietos nacių jau susiformavusios organizacijos. Sako, buvo daug "džiaugsmo". Uždegė sinagogas, apie gaisrus šoko vokietaitės ir vokiečiai. Vyko "meilės" scenos visur ir gatvėse. Iš krautuvių pranyko gardūs kumpiai ir maisto atsargos, iš lentynų dingo apavas ir rūbai. Fureris jo laukusiemis išdavė maisto racionavimo kortelės. Šilutės ir apylinkės veikėjus sugrūdė į kalėjimus tardymams. Bet vietiniais gaivalams kariuomenė atnešė gałą. Atėjo vokiška tvarka, o drauge didelis nusiminimas vietiniams, nes jie nustoję to žibėjimo, kurį turėjo tada, kai dar fureris juos laikė savo talkininkais, o dabar, maužai atlikę savo darbą, jam buvo bereikšmiai ir nepatikimi.

Klaipėdos kraštą apėrė svastika, prislėgdama visos Lietuvos sutelktą sielos skausmą.

Tikiu, kad apie tas dienas dar daug kas kalbės, gi mano šios eilutės tebutime mažas epizodėlis iš to didžiojo vyksmo, kurį lietuvių tauta pakėlė prieš dvidešimt penkis metus.

Laikas, įvykiai ir žmonės, kaip matome, buvo liūdininkais, kaip vėliau geso vokiškos didybės žiburiai anoje pusėje Nemuno ir kaip vėl Klaipėdos kraštą su visais Didžiąja ir Mažąja Lietuva užplūdo kitokios spaus skėriai — šį kartą iš Rytų.

Istorija, tad, tekalba, toliau.

Jau 140 užmušta

Trafiko policijos žiniomis, nuo metų pradžios iki praeito šeštadienio vidurnakties Cook apskrityje 140 žmonių žuvo automobilių nelaimėse; iš jų 60 žmonių užmušta pačiame Chicagos mieste ir 9,380 žmonių per tą laiką sužeista.

GERAI ATSAKĖ

Per neapsižiūrėjimą ūkininkas pakliuvo į vaistinę ir paprašo 3 svarų vinių. Vaistininkas, pasijutęs žėistas dėl tokio užsakymo, pastebė:

— Vinių mes čia nepardavinėjame.

Ūkininkas: — Tai ką parduo-date?

Vaistininkas: — Durnius... Ūkininkas: — Matyt, verslas gerai eina, kad tik vienas už bufeto belikęs...

JUOZAS SMOTELIS ONOS IR VINCENTO DARGIŲ GYVENIMO KELIAS

3.

Vincas D., savo vaikystėje daug vargo pergyvenęs, norėjo bent senatvėje turėti šiek tiek užtikrinimą. Jis nebuvo tikras, ar galės išieiti į kunigus ar ne; bet ir į kunigus einant, jis matė galimybę Pullmane užsidirbti pinigų mokslui. Ten buvo akordinė atlyginimo sistema (piecework). Stiprus gabus ir greitas vyras galėjo uždirbti daugiau, negu kitose dirbtuvėse (žinoma, jei buvo pakankamai darbo).

Pensija Vincui atrodė patraukliu dalyku. 25 metai ne toks jau ilgas laikas, jisai galvojo: jei bus sveikas, metai greit prabėgs. Sulaukęs 53 metų, jisai būs aprūpintas. Ir jisai džiaugėsi, gavęs darbą geroje įmonėje, kuri rūpinasi savo pasenusiais darbininkais.

Bet tas pensijų planas buvo įvestas ne dėlto, kad kompanijai rūpėjo darbininkų likimas, o visai kitokiais sumetimais. Ji norėjo priišti darbininkus prie dirbtuvių ir prie darbo, kuris visais laikais buvo nepastovus. Ji turėjo ir du kitus tikslus. Kompanijai rūpėjo pigiu būdu pataisyti visuomenėje savo vardą, kuris po žiaurus elgesio su darbininkais streiko metu buvo labai nupuolęs ir jai buvo svarbu nutildyti darbininkus, kad jie negalvotų apie susiorganizavimą ir nereikalautų didesnių atlyginimų bei geresnių darbo sąlygų.

Pullmano kompanija darė nepaprastus pelnus: vienais metais ant \$5 milijonų įdėto kapitalo ji pelnė \$55 milijonus. Panašių metų buvo daug. Numetusi, tikriau sakant, pažadėjusi siekti tiek trupinių darbininkų pensijoms, kompanija laimėjo jų prisirišimą.

Vincas Dargis šitų faktų nežinojo. Jis dėjo į darbą visus savo gabumus ir visas jėgas, kad įtikytų samdytojams ir sulauktų, laikui atėjus, geros pensijos. Iš tiesų, tas laikas atėjo. Atėjo ir praėjo. Pensiją jis gavo — bet tik po 45 tarnybos metų! Taip, 25 darbo metai ištyso į 45, nes 20 metų jo gyvenimo dingo tarp atleidinėjimų ir šaukimų dirbti. Kai pensiją Vincas užsitarnavo, jisai ėjo 73-šius metus. Jo jėgos buvo jau išsekusios, sveikata pašlijusi, ir tie \$60 mėnesinės pensijos jo nebedžiugino, jų neužteko, net daktarams ir vaistams.

Vis tiek Vincas Dargis parodė savo ištvėrmės galybę. Iš keleto šimtų pažįstamų man Pullmane dirbusių lietuvių, težinčiau tik du pensininkus: Vincą Dargį ir Mickevičių, žymaus veikėjo. Julius Mickevičius tėvą.

Jurgis (George) Pullmanas, miegamųjų vagonų išradėjas, vos įsteigęs dirbtuves, pasirūpino priišti darbininkus prie darbo. Jis statė jiems namus ir tik tie darbininkai turėjo jo dirbtuvėse pirmenybę, kurie tuose namuose gyveno ir mokėjo jam nuomą. Kadangi darbas buvo su pertraukomis, su įvairaus ilgio atleidinėjimais, tai darbininkai buvo priversti di-

džiąją savo uždarbį dalį, gražinti atgal Pullmanui ir neretai dar išskolinti. Tuo būdu jis darė pelną, ne tik iš darbininkų darbo, bet ir iš nedarbo, imdamas nuomas iš tų menkų algų, kurias šis jiems mokėjo. Ir darbininkai turėjo ne tik jo trobose gyventi, bet pirkti maistą, drabužius, batų, darbo įrankius jo parduotuvėse, laikyti jo bankuose savo santaupas. Išnaudoti jį buvo riba.

Pagaliau darbininkai, netekę kantrybės 1894 m. sustreikavo. Pullmanas prisigabeno streiklauzių, mušėikų, policijos ir valstybinės milicijos. Darbininkams, gyvenantiems jo trobose, buvo įsakyta išsiskraustyti, nes jie esą pavojingi jo turtui ir jomėnoms. Bet kur jie kraustysis ir kaip? Išėjusieji darbininkai iš namų nebegalėdavo sugrįžti — mušėikos jų nė iš tolo neprileisdavo, nes namai buvo Pullmano ir ant jo žemės. Kurios šeimos smarkiau triukšmavo, tas metė lauk iš namų, jų daiktus vežė į prerijas, į vakarus nuo Cottage Grove gatvės ir vertė į krūvas.

Didieji Čikagos dienraščiai apie tuos žiaurumus nerašė, nes Jurgis Pullmanas jų redakcijose turėjo draugų, buvo "garbingas" asmuo. Tačiau žinios plito kitokiais keliais. Pažangiųjų žmonių pasipiktinimas ir protestai stiprėjo. Geležinkeliečiai atsikakė Pullmano vagonus kabinti prie traukinių ir vežti. Grėšė visų geležinkeliečių streikas. Federalinis teismas uždraudė darbininkams trukdyti susisiekimą. Tada geležinkeliečiai sustreikavo.

Jų vadas Eugene Victor Debs buvo suareštuotas ir nubaustas 6 mėn. kalėjimo už "teisma paniekinimą" (neklusumą).

Pullmano darbininkų streikas pasi- baigė be ypatingo laimėjimų ar pralaimėjimų, bet vis dėlto po streiko jiems buvo truputį geriau — išnaudojimas susvelnėjo. Jane Adams labai griežtais žodžiais Pullmaną pasmerkė. Miesto taryba ir vyriausybė priverė jį išparduoti gyvenamuosius namus ir parduotuves. Jo įtaka visuomenėje nustumo. Darbininkai gavo laisvę gyventi kur kam patinka.

Suprantama, kad po to streiko darbininkų nuotaukos buvo sudrumstos. Norėdamas jas praskaidrinti, Pullmanas ir įvedė pensijų planą.

Kai Vincas Dargis pradėjo Pullmane dirbti, jau buvo po streiko praėję devyneri metai, ir darbininkai buvo nurinę. Į tai jis nė nesigilino. Jam rūpėjo sukaupti fondą mokslui į kunigus ir atsikviesti savo seserį Veroniką, kurią paliko Plinkščių dvare tebetarnaujančią. Neilgai trukus, jisai patyrė, kad ir brolis Antanas jau namie ir nori į Ameriką važiuoti. Pasiuntė pinigų ir juodu atvažiavo.

Po ketverių metų Vincas nutarė viciaip ar kitaip išspresti kunigybs klausimą. Geriausiu kunigū ir patarėju jis tada laikė Kriaučiūną, šv. Jurgio par. kleboną Čikagoje. Jam Vincas ir išdėstė, kaip ir kokiose aplinkybėse jis pasizadėjo Dievui

būti kunigu, ir dabar nori savo prizadą ištesėti.

Kriaučiūnas, išklausinęs, kiek mokslo Vincas turi, kiek jam metų, kiek pinigų susitaupe, pagalvojo ir sako: — Neištesėsi. Tie \$500, kuriuos sakai turis, tau nė trejiems metams neužteks, o mokyklis tau, kaip bemokslui, reikės aštuonerių metų. Tai kur gausi pinigų? Kas dėl tavo prizado — užmirk ir būk ramus. Dievas tada matė, kad tu iš durnelis, ir dabar tebėsi durnelis ir dar ilgai būsi durnelis. Antra vertus, Dievui daug daugiau garbės iš gero kataliko, negu iš prasto kunigo.

Po tokio pamokslėlio Vincas paliovė svajojės apie kunigybę ir ėmė galvoti apie Onytę, pasilikusią Ketūnuose. Ar iš tiesų ji laukia jo? Ar kas kitas jos nepaviliojo? Šitie klausimai dabar pasidarė svarbiausi.

1908 m. ankstyvą pavasarį Ona Ganzelytė pasibėdė į Tulausą būto duris, kur ir Vincas gyveno. Vadinas, ji laukė, savo pasizadėjimą ištesėjo. Neilgai trukus, susikūrė nauja šeima: Ona ir Vincas Dargiai.

(Būs daugiau)

Aukokite "NAUJIENŲ" MAŠINŲ FONDUI

DR. ANNA BALIUNAS

AKIU, AUSU, NOSIES IR GERKLES LIGOS... PRITAIKO AKINIUS... Ofiso telefonas: Prospect 8-3229

DR. S. BIEZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS... 3148 WEST 63rd STREET... Valandos: kasdien nuo 10 iki 12 val.

DR. C. K. BOBELIS

INKSTU IR SLAPUMO TAKU CHIRURGIJA... PR 6-1795 arba 312-695-0533... 425 N. LIBERTY ST. R. 25

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON... 2434 WEST 71st STREET... Ofisas: Hemlock 4-5849

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS... Akusherija ir motery ligos... 4157 ARCHER AVENUE

DR. BR. GAIZIUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS... 2454 WEST 71st STREET... Valandos: 1-3 ir 6-8 val. po pietu

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS... 3844 WEST 63rd STREET... Ofiso telefonas: Portsmouth 7-6000

Dr. Aldona A. Juška

AKIU LIGU SPECIALISTE IR PRITAIKO AKINIUS... Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą

DR. A. KAVALIUNAS

VIDAUS IR KRAUJO LIGOS... 2300 W. 51st STREET... Ofisas: Prospect 6-1795

DR. A. MACIUNAS

CHIRURGAS... 2858 W. 63rd STREET... Val.: pirmadienį ir ketvirtadienį 14 popiet

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS... 2454 WEST 71st STREET... Priėmimo valandos: Pirmadienį, Antradienį

DR. A. MONTVIDAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS... 4010 WEST MADISON STREET... Valandos: kasdien nuo 10 ryto iki 3 p. v.

DR. P. STRIMAITIS

Bendra praktika ir chirurgija specialiai... 4644 SO. ASHLAND... Savaitės dienomis priėmimo valandos

DR. L. SEIBUTIS

INKSTU, PŪSLERIS IR ŠLAPUMO TAKU CHIRURGIJA... Ofisas: Naujas adresas: 2454 West 71st St.

AR PABALTJO ŪKIUI PAVYKS PASIEKTI SKANDINAVŲ LYGI?

Pranešime kom. partijos CK plenumo Maskvoje, 1963 m. gruodžio 9 d. Chruščiovas pripažino, kad Pabaltijo respublikos Estija, Latvija ir Lietuva, žemės ūkį vystydamos toli gražu nepilnutiniai išnaudojančios galimybes.

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS... Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS... Ofisas: 2652 WEST 59th STREET

DR. V. P. TUMASONIS

CHIRURGAS... 2454 WEST 71st STREET... Ofiso telefonas: Hemlock 4-2123

DR. V. VILEIŠIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS... 756 WEST 35 STREET... (Kampus Halsted ir 35-os gatvės)

P. SILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDES-PROTEZISTAS... Aparatai - Protezai, Med. Bandžai... Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1.

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI

DR. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS... 25 metų patyrimas... Ofisas ir Akinių Dirbtuvė

Dr. Ant. Rudokas, Opt.

4455 So. CALIFORNIA, YARDS 7-7381... Tikrina akis, pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus.

PERKRAUSTYMAI MOVING

Leidimai - pilna apdrauda ZEMA KAINA... 2047 W. 67th Pl. WAlbrook 5-8063

MOVING

Apraustas perkraustymas iš įvairių atstatymu... 3415 So. LITUANICA AVENUE

GRADINSKAS

PASIGERĖKITE: Dumont spalvota TV... J. G. Television Co., 2512 W. 47 St.

SOPHIE BARCUS

RADIJO SEIMOS VALANDOS... Visos programos iš WOPA, 1490 kil. A. M. Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio

CICERO

Frank Sileikis gavo deimantinę spilką... Cicero Life kovo 27 d., antrašte "Baigė Hotpointe 30 metų laikotarpį", rašo, kaip du General Electric Co., Hotpoint skyriaus tarnautojai, Frank Sileikis, 1525 So. 49th Ave., ir George Divils atitarnavę po lygiai 30 metų buvo kompanijos pagerbti ir apdovanoti deimantinėmis tarnybos spilkomis (service pins).

Lietuvių mokslo darbai

George Edmund Stungis, jaunasis mokslininkas, fizikos srityje plačiai pasireiškia. Jau treji metai kai sėkmingai dirba I. I. Technologijos Research Institute, Solid Physics skyriuje, ir tuo metu tęsia studijas magistro laipnio įsigyti.

Aftukai kelsis į Los Angeles

LOS ANGELES, Cal. — J. ir M. Aftukus visi lietuviai patyrista. Kurį laiką jie gyveno Los Angeles mieste, bet dabar jie gyvena Yucaipa, Cal., 35232 Acacia Ave. Jiedu yra energingi visuomenės veikėjai, priklauso kelioms organizacijoms ir dalyvauja jų susirinkimuose, dažnai dar ir komitetuose dirba.

STEPONAS C. LACKAWICZ

2424 WEST 69th STREET... 2314 WEST 23rd PLACE... REpublic 7-1213

GEORGE F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

PETRAS BIELIUNAS

4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

P. J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS

10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COMmodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS

1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

Laukia gausaus turizmo

Amerikos automobilių sąjunga spėja, kad šią vasarą apie 34 milijonai automobilių išvyks į ekskursijas mažiausia po 100 iki 500 mylių kiekvienas. Iš to išvedama, kad 1964 metais 94.5 milijonai amerikiečių šventadienių, savaitgalių ir atostogų suvažinės 130 milijonų mylių ir toms kelionėms išleis 20 milijonų dolerių. Tai bus 12% didesnis trafikas kaip 1963 metais. Vien chieagiečiai vasaros važinėjimams išleis 3 milijonus ir 600 milijonų dolerių.

SKAITYK PATS IR PARAGINK KITUS SKAITYTI NAUJIENAS

SKAITYK PATS IR PARAGINK KITUS SKAITYTI NAUJIENAS

Advertisement for MAZEIKA & EVANS, Laidotuvių Direktorai, 6846 SO. WESTERN AVE. TRYs MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

John F. Eudeikis

Laidotuvių Direktorius

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA... 4605-07 So. HERMITAGE AVENUE... 4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE... MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME... 2533 W. 71st STREET... 1410 So. 50th AVE., CICERO

TRYs MODERNISKOS KOPLYCIOS

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

NARIAI

Chicago, Lietuvių, Laidotuvių, Direktorių, Asociacijų... AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENA - IR NAKTĮ - TURIME KOPLYCIAS VISOSE MIESTO DALYSE

STEPONAS C. LACKAWICZ

2424 WEST 69th STREET... 2314 WEST 23rd PLACE... REpublic 7-1213

GEORGE F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

PETRAS BIELIUNAS

4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

P. J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS

10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COMmodore 4-2228

Advertisement for MOVING PERKRAUSTYMAS IS TOLI IR ARTI... JUOZAS NAUJOKAITIS... 2027 So. 69th Chicago 36th St. WAlbrook 5-9209

